

Fiske & Vatten

December 2021

Vintern i antåg

Som vanligt med vinter här i Mellansverige velas det lite fram och tillbaka. Först varmt, sen kallt ner till -21, idag + 6! Snön sjunker nu ihop, men jag åkte skidor för några dagar sen. Skridskor har också åkts på vår stora sjö, men först på dammen. Där såg jag en förvånad fisk som undrade vad som hände på andra sidan den kristallklara och tunna isen.

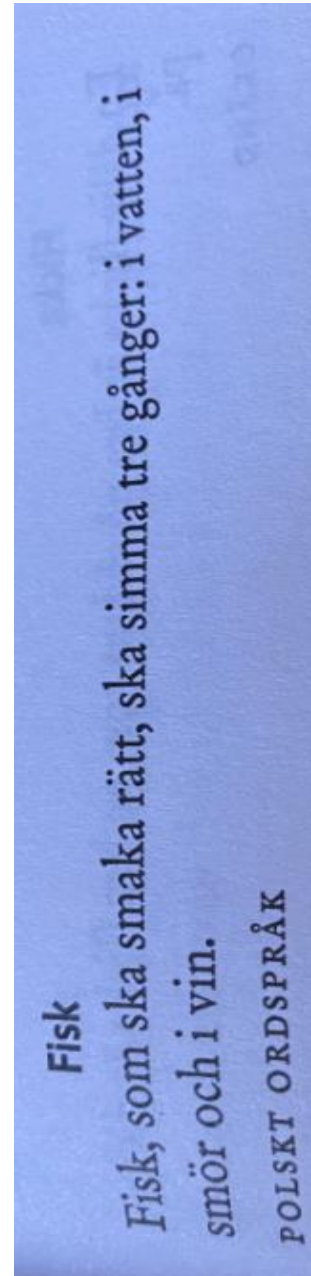
Halt är det också nu. Dubbade skor kommer med åldern, även om det är svårt att erkänna. Eller som Robban Broberg sa: ”Hellre gå på is och ha det glatt, än gå i lera och sörja.” Bättre då [halka](#) snyggt.

Fiskodling

Allt blir bättre. Nu görs försök med att föda upp fisk på insekter odlade på avfall. Det är bättre än att göra fiskmat på annan fisk. Alltså, ”vår mat ska inte äta vår mat!”

För några år sedan fanns en rikstäckande organisation för Sveriges fiskodlare, nämligen Vattenbrukarnas Riksförbund. Därtill fanns det ett branschägt företag, Fiskhälsan AB, som skötte både hälso- och sjukvården. Dessa omfattade i princip alla Sveriges ca 200 vattenbruksanläggningar. Jag var engagerad i båda, och ingen av dessa finns kvar idag, tyvärr. Jordbruksverket har en stor del av ansvaret här. Idag finns inte så många företag längre, och de är organiserade i ett flertal olika organisationer. Alltså, det finns ingen samlad röst. Men man försöker ändå nu samlas, och det är bra. Man gör nu ett upprop där man vill göra en gemensam plan, för de fyra olika små organisationer som idag finns.

Några nya tillstånd för odling har beviljats, och överklagats. Fiskodling har ju alltid roat mig, kanske mest just fisken ändå. När jag hoppade av gymnasiet praktiserade jag en vinter på en fiskodling. Nu kan man utbilda sig, i alla fall till nåt så fint som akvaponiingenjör.

Annat nytt

Jag tror på småskaligt fiske, i sjöar såväl som i kustnära vatten. Riktat fiske på vatten där man har egen rådighet måste vara bättre än storskaligt bulkfiske. Ett bevis för mig är att ju småskaligare fisket är, desto bättre pris på fångsten, per kilo fisk. Därtill kan man småskaligt och lokalt förädla fångsten och också sälja lokalt. Detta kan dessutom göras som en

del av en försörjning. Därför är det positivt nu att [trålgränsen flyttas ut](#). Detta påverkar också positivt sillen. Sill är mat för människor, inte råvara för rödköttad fisk alltså! Och vi pratar inte heller om sill, lite i största allmänhet visar det sig. Idag fiskas det ca 100 000 ton sill och 50 000 ton skarpsill i Sverige. Det mesta till fiskmjöl, med ett värde av 2 kr/kg! Skamligt tycker jag.

Sill är istället ett [flertal olika lokala stammar](#) med egen anpassning och egna gener. Tänk på detta när sillburken öppnas på julbordet. Vilken sillgrupp äter vi idag? Vi kanske ändå inte behöver räkna fjäll längs sidolinjen, eller antalet ryggkotor, men en julsnaps är de absolut värda.

Jag var ute på Glan i år igen, inspektion av Catch & Transport-projektet av ål. Yrkesfiskarna bistår med fångst av ål, som sen körs förbi kraftverken ut till kusten, så de kan vandra vidare till sina lekplatser.

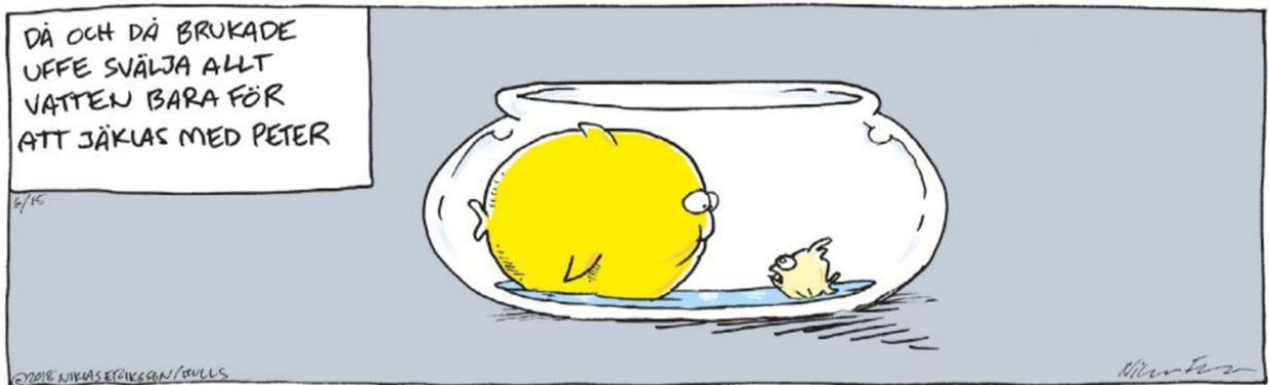
Havsörn vid Glan

På gång på Norconsult

Vi jobbar mycket med olika uppdrag från kraftverk och dammägare nu då den Nationella Planen kring miljöprövningen av vattenkraften på riktigt sätter fart. Vi mäter in, vi tar fram förslag på fiskvägar, vi tar fram utrivningsplaner. Men vi hjälper också till som sakkunniga i bedömningen hur man bäst ska göra i varje enskilt fall, och hur man går vidare till miljöprövningen. Våtmarker och sjörestaureeringar är också aktuella frågor för oss nu. Nu kommer också frågor kring invasiva arter, kring kartläggning eller bekämpning, men även att skapa och skydda rara rödlistade arter i vatten.

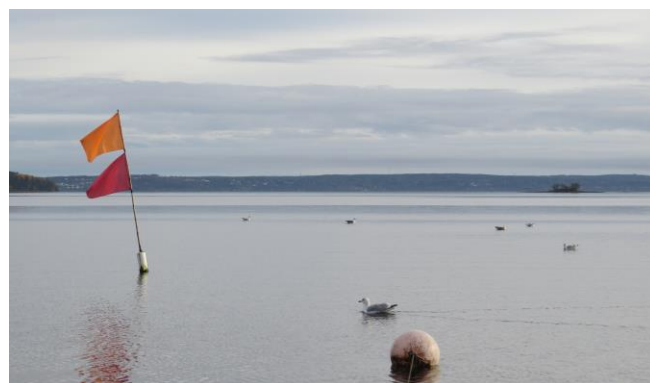

Vi lägger ut täckplattor för att bekämpa sjögull.

Kontakter finns också med några vattenbruksföretag kring utveckling och nya tillstånd, och möjliga samverkansidéer. Men vi är också inblandade i frågor kring ny teknik rörande övervakning och driftstyrning. Modern teknik har fantastiska möjligheter, är billigare, driftsäkrare och betydligt mindre skrymmande än den teknik som jag ofta ser idag.

Vi har också sorterat lite utrustning på jobbet. Vi har gott om provfiske-nät enligt given standard, likaså elfiskeutrustningar. Flera av oss har god vana vid dessa prylar, och är också behöriga utförare av olika undersökningar och för materialinsamling och provtagning. Därtill har vi båtar och ekolod. Vi ställer upp när provfisken behövs. Just provfisken efterfrågas ganska ofta i samband med miljöprovningar. Viktigt är då att de kan göras vid rätt tid. Både elfisken och nätprovfisken görs under sensommar och tidig höst. Men vi behöver veta lite innan!

Och jag själv?

Jag har passerat en speciell åldersgräns, till min stora förvåning. Det känns inte, men det syns tydligt i mina papper. Det betyder att jag tar det lite lugnare, jag jobbar lite mindre, jag håller mest kontakten med tidigare kunder och jag hjälper kollegor mer i deras frågor. Jag går fortfarande upp tämligen tidigt, men morgonrutinerna med massa te och tidningar får ta ännu längre tid nu. Men eftersom jag trivs så himla bra på jobbet och med kollegorna finns jag kvar tills vidare, det är ju så trevligt!

Samtidigt visar det sig att även andra bland gamla bekanta, kollegor och kunder är i samma fas i livet. Därför cirkulerar många roliga (mestadels) minnen och foton från när vi var glada oskuldsfulla studenter och nyexaminerade. Det är också kul att försöka återväcka bilden hur man trodde att ens liv skulle bli. Sällan blev det som vi tänkt oss, men ofta blev det väldigt bra ändå. Själv trodde jag att jag skulle jobba inom myndigheter, dåvarande Fiskeristyrelsen eller någon Länsstyrelse. Men jag knegar på som privatanställd konsult, och är mycket nöjd med det.

Jag fick ett trevligt och roligt omdöme av en kund. Han tyckte att jag är som en schweizisk armékniv! Man kan använda mig till en himla massa olika bra saker! Tack för det! 😊

Jag fick ett trevligt och roligt omdöme av en kund. Han tyckte att jag är som en schweizisk armékniv! Man kan använda mig till en himla massa olika bra saker! Tack för det! 😊

God Jul

Snart kommer tomten.

Med önskan om en Glad och Fin Jul!

Björn Tengelin

Fiskeribiolog Miljökonsult
 Norconsult AB
 Trädgårdsgatan 14
 SE-702 12 ÖREBRO
 Tel: +46 (0)10-141 83 93
 070-693 04 88
 bjorn.tengelin@norconsult.com
 www.norconsult.se

>((((((o>x<o))))))<

